

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH/5333 /2003/ DPE-ms

Do druku nr 2223

Warszawa, 24. 11. 2003 r.

Pan Mieczysław Czerniawski
Przewodniczący Komisji
Finansów Publicznych
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia do sprawozdania Komisji Finansów Publicznych (druk nr 2223) o rządowym projekcie ustawy o podatku akcyzowym (druk 1769), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), w związku z art. 42 ust. 4 i art. 73 ust. 3 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedstawionym sprawozdaniem Komisji Finansów Publicznych (druk nr 2223) o rządowym projekcie ustawy o podatku akcyzowym (druk 1769; pismo nr FPB-0150-252-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiotem projektowanej ustawy jest kompleksowa regulacja funkcjonowania podatku akcyzowego, łącznie z zagadnieniami dotyczącymi oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy. Projektowana ustawa zawiera m.in. regulacje prawne umożliwiające funkcjonowanie systemu składów akcyzowych, w tym m.in.: przepisy określające procedury zezwalające na zawieszenie poboru podatku, zasady i przypadki przemieszczania wyrobów akcyzowych z zawieszonym podatkiem, zasady stosowania gwarancji dla transportu towarów w systemie zawieszonych tego podatku, zasady transportu towarów w systemie zawieszonych poprzez wprowadzenie jednolitego dokumentu transportowego towarzyszącego przy przewożeniu towarów w przypadku zawieszenia poboru podatku.

II. Główną regulacją prawa wspólnotowego w zakresie podatku akcyzowego jest Dyrektywa Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów podlegających podatkowi akcyzowemu, ich przechowywania, przepływu oraz nadzorowania. Pozostałymi aktami wspólnotowymi są:

- Dyrektywa Rady 92/79/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie ujednolicenia podatków od papierosów (Dz.Urz. WE L 316/92),
- Dyrektywa Rady 92/80/EWG 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia podatków od wyrobów tytoniowych innych niż papierosy (Dz.Urz. WE L 316, z 31.10.1992 r.),
- Dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktur podatków akcyzowych na alkohol i napoje alkoholowe (Dz.Urz. WE L 316, 31.10.1992 r),
- Dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji stawek podatku akcyzowego na alkohole i napoje alkoholowe – (Dz.Urz. WE L 316, 31.10.1992 r),
- Dyrektywa Rady 95/59/WE z dnia 27 listopada 1995 r w sprawie podatków innych niż podatki obrotowe mający wpływ na spożycie wyrobów tytoniowych (Dz.Urz. WE L 291, 6.12 1995r),
- Dyrektywa Rady 2002/10/WE z dnia 12.02.2002 r. zmieniająca Dyrektywy 92/79/EWG, 92/80/EWG, 95/59/WE (Dz.Urz. WE L 46, z 16.02.2002),
- Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. zmieniająca wspólnotowe zasady opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.Urz. UE L 283, z 31.10.2003 r.),
- Rozporządzenie Komisji Nr 2719/92/EWG z dnia 11 września 1992 roku w sprawie towarzyszących dokumentów administracyjnych przy przywozie towarów podlegających podatkowi akcyzowemu w przypadku zawieszenia tego podatku (Dz. Urz. WE L 276, 19.09.1992).

III. W dniu 27 października 2003 r. przyjęta została Dyrektywa Rady 2003/96/WE zmieniająca wspólnotowe zasady opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, która powinna zostać wdrożona do obecnie rozpatrywanego projektu ustawy, przede wszystkim ze względu na krótki termin jej implementacji – dla obecnych

państw członkowskich do dnia 31 grudnia 2003 r., a w Polsce do dnia 31 kwietnia 2004 roku (przy czym dzień wejścia w życie większości przepisów projektowanej ustawy to 1 maja 2004 - w myśl projektowanego art. 125). Oznacza to tym samym, że konieczne jest jej wdrożenie na mocy obecnie rozpatrywanego projektu, poprzez odpowiednie zmiany przepisów projektowanej ustawy wdrażających dotychczas obowiązujące dyrektywy: 92/81/EWG i 92/82/EWG, które zostają uchylone na mocy Dyrektywy 2003/96/WE. Implementacja przepisów dyrektywy w odpowiednim zakresie może mieć miejsce niezależnie od wniosku o okres przejściowy, o którym mowa w punkcie X niniejszej opinii. W projektowanym artykule 2 pkt 2 zbyt wąsko w porównaniu z rozwiązaniami Dyrektywy 2003/96/WE określono pojęcie wyrobów akcyzowych zharmonizowanych, nie uwzględniając energii elektrycznej, gazu i węgla, a więc tym samym przedmiot opodatkowania jest zawężony w sposób niezgodny z prawem wspólnotowym. Także w Dziale III projektowanej ustawy brak jest przepisów szczegółowych dotyczących ww. produktów. Jednocześnie energia elektryczna została błędnie zaliczona do wyrobów akcyzowych niezharmonizowanych.

- IV. Projektowany artykuł 79 ustęp 1 punkt 1 ustawy o podatku akcyzowym wprowadza rozwiązanie, na podstawie którego podmioty dokonujące nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodów osobowych niezarejestrowanych na terytorium kraju są zobowiązane po przywozie na terytorium kraju złożyć deklarację uproszczoną do właściwego naczelnika urzędu celnego w terminie 5 dni, licząc od dnia nabycia. Takie rozwiązanie można uznać za naruszenie zasady swobodnego przepływu towarów, wyrażonej w artykule 28 TWE, zgodnie z którym „ograniczenia ilościowe w przywozie oraz wszelkie ograniczenia o skutku podobnym są zakazane między państwami członkowskimi”. Przy czym w myśl tzw. formuły Dassonville (orzeczenie ETS-u w sprawie C-8/74 *Prokurator Królewski v Bracia Dassonville*) za środki o skutku podobnym uznaje się wszelkie wymogi wewnętrzne dotyczące obrotu, które mogą utrudniać, bezpośrednio lub pośrednio, rzeczywiście lub potencjalnie, handel wewnątrzwspólnotowy. Wymóg złożenia deklaracji po przywozie w terminie 5 dni od dnia nabycia stanowić może niewątpliwie formalność utrudniającą w praktyce obrót wewnątrzwspólnotowy. Analogiczne naruszenie art. 28 TWE może być stwierdzone w stosunku do przepisu projektowanego art. 74 ustęp 1, gdzie także wprowadzono wymóg

składania deklaracji uproszczonej, ale w przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego wyrobów akcyzowych niezharmonizowanych.

- V. Opiniowany projekt ustawy pozostawia wiele istotnych kwestii do rozstrzygnięcia w przepisach wykonawczych. Dla dokonania pełniej oceny zgodności projektowanych rozwiązań z prawem Unii Europejskiej konieczna jest znajomość tych przepisów. Przykładowo projektowany art. 23 ustęp 1 stanowi, iż zwolnienie z akcyzy stosuje się również, gdy uzasadnia to ważny interes związany z bezpieczeństwem publicznym, obronnością państwa lub ochroną środowiska. Należy podkreślić, iż zaden z przepisów prawa wspólnotowego nie przewiduje tak ogólnej możliwości stosowania zwolnienia z podatku akcyzowego. Jednakże ostateczna ocena zgodności z prawem wspólnotowym tego przepisu nie jest możliwa mając na uwadze, że zakres zwolnień z podatku akcyzowego zostanie, w myśl art. 23 ustęp 5 projektu, określony w rozporządzeniach wydanych przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
- VI. **W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o podatku akcyzowym nie jest w pełni zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Jednocześnie w stosunku do wniosków mniejszości, przedstawionych w sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy o podatku akcyzowym, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- VII. Wniosek mniejszości nr 3 wprowadza do projektowanego art. 22 zwolnienia z podatku akcyzowego od alkoholu. Zwolnienia wymienione w projektowanym ustępie 2a, 2b stanowią implementację przepisów art. 27 Dyrektywy Rady 92/83/EWG.
- VIII. Wniosek mniejszości nr 4 wprowadza do projektowanego art. 22 zwolnienia z podatku akcyzowego od paliw silnikowych, olejów opałowych i gazu. Zwolnienia wymienione w projektowanym ustępie 2a punkt 1 implementują rozwiązania przewidziane w przepisach Dyrektywy Rady 2003/96/WE, w szczególności w artykułach: 2 ustęp 4 litera b, 14 ustęp 1, art. 15 ustęp 1. W punkcie 2 projektowanego ustępu 2a wprowadzono zwolnienia z podatku akcyzowego dla wyrobów tytoniowych zgodne z

przepisami art. 11 Dyrektywy 95/59/WE. Punkt 3 projektowanego ustępu 2a zawiera zwolnienia z podatku akcyzowego dla napojów alkoholowych implementujące przepisy art. 27 Dyrektywy Rady 92/83/EWG. Punkt 4 projektowanego ustępu 2a zawiera zwolnienia z podatku akcyzowego dotyczące sprzedaży energii elektrycznej z określonych źródeł energii, które są zgodne ze zwolnieniem przewidzianym przez art. 15 ustęp 1 litera b Dyrektywy 2003/96/WE.

IX. Wniosek mniejszości nr 21 do projektowanej ustawy wprowadza załącznik nr 5 określający stawki podatku akcyzowego na wyroby akcyzowe. W załączniku tym określa się m.in. stawki akcyzy na pojazdy samochodowe i inne pojazdy mechaniczne przeznaczone zasadniczo do przewozu osób, włącznie z samochodami osobowo-towarowymi (kombi) oraz samochodami wyścigowymi. Przy czym dla pojazdów o pojemności silnika powyżej 2000 cm³ ustala się stawkę w wysokości 12%, a dla pozostałych pojazdów stawkę w wysokości 3%. Należy zwrócić uwagę, iż takie zróżnicowanie stawki podatku akcyzowego może zostać uznane za naruszenie art. 90 TWE, który stanowi, że „żadne z państw członkowskich nie nakłada bezpośrednio lub pośrednio na produkty innych państw członkowskich podatków wewnętrznych jakiegokolwiek rodzaju wyższych od tych, które nakłada bezpośrednio lub pośrednio na podobne produkty krajowe”. Potwierdzenie takiego stanowiska może stanowić orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z 9 maja 1985 roku w sprawie C-112/84 *Michel Humblot v Directeur des services fiscaux*, w którym podkreślono, iż art. 90 Traktatu zabrania takiego zróżnicowania stawek podatku nakładanego na samochody, które w praktyce dotyczy samochodów importowanych, także z innych krajów członkowskich, a tym samym stanowi formę ukrytej dyskryminacji towarów z innych krajów członkowskich.

X. Wnioski mniejszości nr 1, 2, 5, 6, 7, 20 nie są objęte zakresem prawa Unii Europejskiej. Pozostałe wnioski mniejszości są zgodne z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem, iż ocena zgodności z prawem wspólnotowym wniosku mniejszości nr 21 nie jest obecnie możliwa w zakresie, w jakim reguluje on w projektowanym załączniku nr 5 wysokość stawek akcyzy na oleje lekkie, oleje ciężkie, gaz. Taka ocena będzie możliwa dopiero po rozpatrzeniu przez stronę wspólnotową wniosków o

okresy przejściowe w stosunku do postanowień Dyrektywy Rady 2003/96/WE, złożonych przez Polskę na podstawie art. 57 Traktatu Akcesyjnego. Okresy przejściowe dotyczą między innymi wymienionych wyżej produktów energetycznych.

Z poważaniem,

Do wiadomości:
Pan
Andrzej Raczko
Minister Finansów

Z. up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej

PODSEKRETAŃZ STANU
Tadeusz Kozek